

Az esetben pedig, ha a vállalkozó csak a szállításra vállalkozik és a szállítás teljesítése közben oly fuvar költségei is merülnek fel, amelyeknek külön megtérítésére magát az állam stb. a szerződés szerint kifejezetten nem kötelezte, az illetékmentességet természetesen megállapítani nem lehet.

Nyilvános számadásra kötelezett társulatok, intézetek és vállalatok igazgatósági tagjainak illetékfizetési kezessége a törvénykezési illetékre nem terjed ki. (Közigazgatási Bíróság 206. számú jogegységi megállapodása.) Az 1793/1932. számú elvi jelentőségű határozat indokolása szerint a bélyeg- és illetéki szabályok 97. §-ának 5. pontja alapján az igazgatósági tagok csak a részvénytársasági üzletnél felmerülő olyan illetékért tartoznak kezességgel, amelyet a részvénytársaság kiszabás bevétele nélkül köteles befizetni. Ezen elvi jelentőségű határozat indokain felül azért sem terjedhet ki az igazgatósági tagok kezessége a törvénykezési illetékre, mert az 1914. évi XLIII. t.-c. 6. fejezetének IV. alcíme alatt az 50—56. szakaszokban a törvénykezési illeték fizetésére kötelezettek részletesen felsorolja, de a felsorolásban a nyilvános számadásra kötelezett társulatok igazgatósági tagjairól említés téve nincs, sőt nincs említés téve ezekről az illetékszabályok 94. §-ának 1—6. pontjaiban sem, amely a bélyegilleték iránti kezességet tárgyalja. Csupán az illetékszabályok 95. §. 2. bekezdése állapítja meg magukra a nyilvános számadásra kötelezettek nézve a készpénzben fizetendő illeték lerovása iránti kötelezettséget, még pedig ezt is utalással az illetéki díjjegyzék 64., 86., 89. és 101. tételeiben felemlített jogügyletekre nézve, a 97. §. 5. pontja pedig egyedül és kizárólag rendelkezik az igazgatósági tagok egyetemleges kezességéről szintén a készpénzben fizetendő illetékek címe alatt és utalással a 93. §. 2. pontjára is, amiből nyilván következik, hogy még a legszigorúbb értelmezés mellett is csak a 95. §. 2. pontjában említett illetéki díjjegyzék 64., 86., 89. és 101. tételeiben foglalt jogügyletektől készpénzben fizetendő illetékre terjedhet ki az igazgatósági-tagok-kezessége, ezek között pedig a törvénykezési illeték elő nem fordul.

Bűnvádi eljárásban az ügyvéd részéről, a díjának és kiadásainak az általa képviselt fél ellenében való megállapítása iránt benyújtott kérvény az 1914: XLIII. t.-c. 1. §. 2. pontja, illetőleg az abban említett 1. b) pontja és az ezt módosító rendelkezések szerinti illeték alá esik. (Közigazgatási Bíróság 210. számú jogegységi megállapodása.) A Bp. (1896: XXXIII. t.-c.) 485. §-a értelmében az ügyvéd vagy megbízott, aki az eljárás alatt a felek valamelyikét vagy a sértettet képviselte, kívánhatja, hogy díját és költségeit az eljárás első fokú bíróság megbírálja és a képviselt ellenében megállapítsa.

E rendelkezés szerint tehát a kérvényt a bírósághoz kell benyújtani.

Az illetéki díjjegyzék 13. tétel III. pontja, illetőleg a 163.600/

1926. P. M. rendelet 58. §-a pedig kifejezetten a közigazgatási hatóságokhoz, hivatalokhoz, vagy ezeket képviselő hivatalos személyekhez intézett beadványok illetékéről intézkedik.

A kérdésben forgó beadványokat már azért se lehet közigazgatási beadványnak tekinteni s az azokra vonatkozó rendelkezések szerinti illeték alá vonni.

Ellenben az 1914: XLIII. t.-c., amely címe szerint is a törvénykezési ügyekben felmerülő illetékekről rendelkezik, az 1. §. 2. pontjában — az 1. §. 1. pontjának a Pp-sal szabályozott eljárásokra vonatkozó intézkedésén felül — kifejezetten az „egyéb bírói eljárásokban” járó illetékekről intézkedik.

Ennélfogva a szóban forgó és nem is magára a bűnvádi ügyre, hanem a meghatalmazási — tehát magánjogi — viszonyból eredő kérdésre vonatkozó s csak a bírósághoz benyújtható beadvány, illetékezés szempontjából, csakis az 1914: XLIII. t.-c. 1. §. 2. pontja alatt említett egyéb bírói eljárás beadványai közé sorozható.

Ezt az álláspontot erősíti meg az, hogy a néhány büntetőbíró-sági eljárásban lerovandó törvénykezési illetékekről rendelkező 7400/1931. P. M. sz. rendelet 2. és 10. §-ainak (1) bekezdései is, úgy a rendelet 1. §-ában felsorolt eljárásokban, hacsak a rendelet mást nem rendel, mint a bűnvádi eljárás során magánjogi igény érvényesítése esetében: a Pp-sal szabályozott eljárásokban irányadó illetékügyi szabályok (köztük az 1914: XLIII. t.-c.) megfelelő alkalmazása iránt rendelkezik.

Ha az ingatlan adásvételi szerződésben az a kikötés foglaltatik, hogy a tulajdonjog telekkönyvileg a vevő javára csak a vételár teljes lefizetése után fog bekebeleztetni és a szerződő felek a vételár teljes kifizetése előtt a szerződést hatálytalanították is, a kiszabott vagyonáruházási illeték törlésének helye nincsen. (Közigazgatási Bíróság 209. számú jogegységi megállapodása.) Általános magánjogi szabály, hogy az adásvétel (emptio venditio) consensualis szerződés, és ez alól nincsenek kivéve az ingatlan vagyona vonatkozó adásvételek sem. Hogy némely újabb törvényhozás az ingatlan-adásvétel teljes hatályosságát a tulajdonjog telekkönyvi átírásához köti, csak jogrendészeti intézkedésnek tekinthető, mellyel egyrészt megkönnyítetik a tulajdonjog bizonyítása, másrészt-eleje vétetik a sok helyütt tapasztalható telekkönyvi zavaroknak, melyeknél a telekkönyvek egyáltalán nem hű tükröi a valóságos tulajdonjogi viszonyoknak.

A fentebb megnevezett általános magánjogi elvből tehát az következik, hogy az ingatlan vagyona nézve is a tulajdonjog megszerzése, illetve átruházása megtörténik, mihelyt a felek — az eladó, az eddigi tulajdonos és a vevő — consensusa az adásvételre nézve, vagyis az adásvétel tárgya és a vételár összege tekintetében a jogszerű formák között létrejött. Ezt az elvet egyáltalán nem befolyásolja az, ha valamely tételes törvény ily jogszerű formának tekinti